

Riksdagens svar RSV 122/2017 rd — RP 70/2017 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 7 och 8 c § i statstjänstemannalagen och säkerhetsutredningslagen samt till vissa lagar i anslutning till dem

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 7 och 8 c § i statstjänstemannalagen och säkerhetsutredningslagen samt till vissa lagar i anslutning till dem (RP 70/2017 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Förvaltningsutskottet (FvUB 23/2017 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av 7 och 8 c § i statstjänstemannalagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i statstjänstemannalagen (750/1994) 7 och 8 c §, sådana de lyder, 7 § i lagarna 281/2000, 176/2003, 901/2009, 1322/2009, 470/2011, 894/2011 och 631/2015 samt 8 c § i lag 735/2014, som följer:

7 §

Till följande tjänster kan endast finska medborgare utnämnas:

- 1) tjänsterna som justitiekansler och biträdande justitiekansler samt tjänsten som kanslichef och tjänsterna som referendarieråd såsom avdelningschefer vid justitiekanslersämbetet,
- 2) tjänsterna som statssekreterare, statssekreterare såsom kanslichef, kanslichef, avdelningschef och motsvarande eller högre tjänst, biträdande avdelningschef, byråchef och andra enhetschefstjänster vid ett ministerium samt tjänsteförhållanden för viss tid som en ministers specialmedarbetare,
- 3) ministerietjänster vars uppgifter omfattar att vara beredskapschef eller sköta beredskaps- och förberedelseuppgifter vid ett ministerium eller att annat än tillfälligt hantera klassificerade handlingar på skyddsnivå I eller II,
- 4) ämbetsverks chefstjänster,

Riksdagens svar RSv 122/2017 rd

- 5) utrikesförvaltningens tjänster,
 - 6) domartjänster och tjänster vars uppgifter omfattar att vara åklagare eller utmätningsman,
 - 7) tjänsterna som chef eller direktör som är direkt underställd en verkschef inom inrikesministeriets ansvarsområde, polismanstjänster enligt polislagen (872/2011), andra tjänster vid skyddspolisen än polismanstjänster, sådana tjänster inom polisförvaltningen vars uppgifter omfattar att annat än tillfälligt hantera klassificerade handlingar på skyddsnivå I eller II, samt gränsbevakningsväsendets tjänster,
 - 8) försvarsministeriets och försvarsmaktens tjänster,
 - 9) sådana tjänster vid finansministeriet och Befolkningsregistercentralen vars uppgifter har en väsentlig betydelse för informations- och cybersäkerheten, sådana tjänster vid Tullen vars uppgifter omfattar rätt att anhålla eller att delta i övervakning och tryggnad av Finlands territoriella integritet, tjänster som omfattar brottsundersökning och övervakningsuppgifter inom Tullens verksamhetsområde samt direktörstjänster som är direkt underställda Tullens generaldirektör, tjänsterna som chef för Regionförvaltningsverkets ansvarsområde för räddningsväsendet och beredskapen samt direktörstjänster som är direkt underställda Befolkningsregistercentralens överdirektör,
 - 10) sådana ledande sakkunnigtjänster vid arbets- och näringsministeriet vars uppgifter omfattar att behandla information som avses i lagen om tillsyn över utlänningars företagsköp (172/2012),
 - 11) tjänsten som överdirektör för IT-centralen inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde, tjänsten som överdirektör för Lantmäteriverkets central för geografisk information, tjänsten som överdirektör för Lantmäteriverkets produktionsenhet samt tjänsterna som jakt- och fiskeövervakare enligt lagen om Forststyrelsens jakt- och fiskeövervakning (1157/2005),
 - 12) tjänsterna som direktör eller överdirektör som är direkt underställd generaldirektören för Trafiksäkerhetsverket, Trafikverket, Kommunikationsverket och Meteorologiska institutet samt tjänster som omfattar beredskaps- och förberedelseuppgifter vid nämnda verk,
 - 13) direktörstjänster som är direkt underställda Energimyndighetens överdirektör.
- Vad som i 1 mom. föreskrivs om tjänsteutnämningar ska tillämpas också då en tjänsteman förordnas till ett uppdrag som motsvarar en tjänst som avses i 1 mom. eller då en person med stöd av 9 § 1 mom. utses för att för viss tid eller annars tidsbegränsat sköta uppgifter som hör till en sådan tjänst eller ett sådant tjänsteförhållande som avses i 1 mom. i denna paragraf.

8 c §

Myndigheten ska vid utnämningsprövningen beakta oförvitligheten hos den som ska utnämnas eller den som ska förordnas till ett uppdrag och säkerställa att denne inte har bindningar som äventyrar en behörig skötsel av tjänsteuppgifterna och också i övrigt har förutsättningar att sköta sina uppgifter på ett oberoende och också annars tillförlitligt sätt. Vid en bedömning av myndighetens ovan avsedda skyldighet ska vikt fästas vid karaktären av den tjänst eller det uppdrag som ska tillsättas, de statsanställningar som den som avses bli utnämnd tidigare haft och huruvida denne har skött dem på behörigt sätt samt myndighetens möjligheter att utreda dennes bakgrund.

En förutsättning för utnämning till en tjänst är, om så föreskrivs genom förordning av statsrådet, att den som utnämns till tjänsten har ett sådant gällande intyg över säkerhetsutredning som avses i säkerhetsutredningslagen (726/2014).

Kravet på intyg över säkerhetsutredning av person enligt 2 mom. får föreskrivas genom förordning av statsrådet, om den som utnämns till en tjänst annat än tillfälligt får rätt att hantera klas-

Riksdagens svar RSv 122/2017 rd

sificerade handlingar på skyddsnivå I eller II eller om avsikten är att denne ska arbeta i en uppgift vars karaktär i övrigt är sådan att där krävs särskild tillförlitlighet.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av säkerhetsutredningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i säkerhetsutredningslagen (726/2014) 11 § 3 mom., 23 § 1 och 3 mom., 27 och 28 § samt 48 § 5 mom. och

fogas till 3 § 1 mom. en ny 9 a-punkt, till 11 § ett nytt 4 mom., till 25 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 931/2016, nya 3 och 4 mom. och till lagen nya 28 a och 28 b § som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

9 a) *utländska bindningar* i fråga om den som utredningen gäller medborgarskap vid tidpunkten för utredningen och tidigare medborgarskap, verksamhet i en annan stats tjänst, deltagande i näringsverksamhet i en annan stat, förmögenhet i en annan stat, närstående personer som är medborgare i en annan stat, andra kontinuerliga och fasta kontakter med en annan stats medborgare samt andra bindningar till en annan stat eller dess medborgare och sammanslutningar,

11 §

Omständigheter som ska beaktas vid säkerhetsutredning av person

Den behöriga myndigheten ska vid bedömningen av utredningens resultat i fråga om betydelsen av de utländska bindningarna till den som utredningen gäller särskilt fästa vikt vid

1) betydelsen av den personens utländska bindningar med tanke på det uppdrag som föranleder utredningen,

2) de utländska bindningarnas karaktär, varaktighet och kontinuitet,

3) sannolikheten för att bindningarna utsätter den personen för risk att bli utnyttjad eller utsatt för påtryckningar, mutförsök eller annan osaklig påverkan,

Riksdagens svar Rsv 122/2017 rd

4) sannolikheten för att de utländska bindningarna på något annat sätt än vad som avses i 3 punkten är ägnade att äventyra den personens möjligheter och förmåga att på ett oberoende och också annars tillförlitligt sätt sköta sina förpliktelser i det uppdrag som föranleder utredningen.

Bestämmelser om begränsning av användningen av information i vissa fall finns i 32 §.

23 §

Användning och kontroll av registeruppgifter samt intervju med den som utredningen gäller

En säkerhetsutredning av person görs genom att registeruppgifter om den personen kontrolleras på det sätt som föreskrivs i detta kapitel samt vid behov genom att personen intervjuas om sin situation i allmänhet, vistelse utomlands, utländska bindningar och andra sådana omständigheter som är av särskild betydelse för bedömningen av personens oberoende och tillförlitlighet i andra avseenden med tanke på de arbetsuppgifter som föranleder utredningen.

Vid genomförandet av en omfattande säkerhetsutredning av person är det också möjligt att utreda personens ekonomiska ställning och utländska bindningar samt personens närstående vid en normal säkerhetsutredning av person i enlighet med 25 §.

25 §

Informationskällor vid normal säkerhetsutredning av person

Vid en normal säkerhetsutredning är det möjligt att utreda en persons utländska bindningar, om utredningen görs

- 1) för ett uppdrag som avses i 19 § 1 mom. 1 punkten eller för att uppfylla en internationell förpliktelse som gäller informationssäkerhet, eller
- 2) om en person som håller på att antas till
 - a) Försvarshögskolan för studier som leder till officerstjänst,
 - b) Polisyrkeshögskolan för studier som syftar till polisuppdrag eller till en yrkeshögskoleexamen för räddningsbranschen,
 - c) Gräns- och sjöbevakningsskolan för studier som leder till gränsbevakartjänst, eller
 - d) utbildning för uppdrag inom utrikesförvaltningen.

Utländska bindningar kan med samtycke av den som utredningen gäller utredas också om en behörig myndighet anser att det behövs på grund av information som framkommit vid utredningen och på grund av det uppdrag som föranleder utredningen.

27 §

Informationskällor vid omfattande säkerhetsutredning av person

Vid en omfattande säkerhetsutredning av person är det utöver vad som föreskrivs i 25 § 1 och 2 mom. möjligt att utreda

- 1) näringsverksamhet som personen bedriver eller deltar i,
- 2) personens förmögenhet och skulder samt andra ekonomiska bindningar,

Riksdagens svar Rsv 122/2017 rd

- 3) personens familje- och släktskapsförhållanden,
- 4) personens utländska bindningar.

28 §

Blankett för personuppgifter och kontroll av uppgifterna på blanketten

Den person som en omfattande säkerhetsutredning gäller ska som underlag för utredningen lämna en anmälan om personuppgifter av vilken framgår

- 1) näringsverksamhet som personen bedrivit eller deltagit i under de tio senaste åren,
- 2) personens förmögenhet och skulder samt andra ekonomiska bindningar,
- 3) personens familje- och släktskapsförhållanden,
- 4) personens utländska bindningar.

Utöver vad som föreskrivs i 25 och 57 § får den behöriga myndigheten kontrollera de givna uppgifterna och för detta ändamål skaffa information

- 1) som ingår i Skatteförvaltningens offentliga beskattningsuppgifter,
- 2) ur register som har inrättats för allmänt bruk och som innehåller offentliga uppgifter som beskriver bedrivande av näringsverksamhet eller egendom,
- 3) från kreditinstitut och finansiella institut, om den som utredningen gäller har gett sitt tillstånd till det,
- 4) för utredning av utländska bindningar från ett sådant land eller ett sådant internationellt organ från vilket den behöriga myndigheten i enlighet med internationella överenskommelser eller regelverk kan få information för utredningsförfarandet.

Vad som i 1 mom. 4 punkten föreskrivs om anmälan om utländska bindningar och i 2 mom. 4 punkten om den behöriga myndighetens informationskällor ska tillämpas också då en persons utländska bindningar utreds vid en normal säkerhetsutredning.

Den behöriga myndigheten ska ge den som utredningen gäller tillfälle att yttra sig om omständigheter som framkommit vid granskningen av de uppgifter som den personen lämnat.

28 a §

Anmälan från den som genomgått en säkerhetsutredning om förändrade utländska bindningar

Den vars utländska bindningar har utretts vid en säkerhetsutredning av person är skyldig att utan obefogat dröjsmål till den myndighet som gjort utredningen anmäla nya eller förändrade utländska bindningar. Sådan anmälningsskyldighet föreligger inte om säkerhetsutredningen av person eller intyget över utredningen inte längre är i kraft.

28 b §

Den behöriga myndighetens skyldighet att informera om utländska bindningar

Om den behöriga myndigheten anser att det av en i 28 a § avsedd anmälan från den som genomgått en säkerhetsutredning framgår uppgifter som skulle ha kunnat påverka intyget över säkerhetsutredningen eller säkerhetsutredningens resultat, ska den behöriga myndigheten efter att

Riksdagens svar RSv 122/2017 rd

ha hört den som genomgått utredningen och trots sekretessbestämmelserna underrätta den som ansökt om utredningen.

Den behöriga myndigheten ska före den underrättelse som avses i 1 mom. utreda om den som genomgått en säkerhetsutredning av person fortfarande är i den arbetsgivares anställning som ansökt om utredningen eller arbetar i uppgifter på uppdrag av sökanden eller om den som genomgått en säkerhetsutredning av person studerar vid den läroanstalt som ansökt om utredningen eller deltar i utrikesförvaltningens utbildning.

Oberoende av 1 mom. ska uppföljningens resultat meddelas den som i enlighet med 48 § 5 mom. i registret över säkerhetsutredningar har gjort en anteckning om utredningsobjektets anställningsförhållande, om det inte anmälts att anställningsförhållandet avslutats.

48 §

Registret över säkerhetsutredningar och dess ändamål samt registrering av uppgifter

Den som beslutat att anställa en person som genomgått en säkerhetsutredning av person ska, om information för utredningen har hämtats ur registret över säkerhetsutredningar med stöd av 50 § 2 mom., underrätta skyddspolisen om sitt beslut. Skyddspolisen ska underrättas också när en sådan anställning avslutas. Underrättelsen kan lämnas genom en anteckning i registret över säkerhetsutredningar eller annars elektroniskt på ett sätt som skyddspolisen godkänner.

Denna lag träder i kraft den

20

Lag

om ändring av 16 § i lagen om Försvarshögskolan

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Försvarshögskolan (1121/2008) 16 § 3 mom. 3 punkten och
fogas till 16 § 3 mom. en ny 3 a-punkt som följer:

16 §

Behörighet för studier som leder till högskoleexamen samt de tilläggskrav som ska ställas på studier som leder till officerstjänst

Av den som antas för studier som leder till en officerstjänst krävs dessutom att personen

Riksdagens svar RSv 122/2017 rd

3) till sitt hälsotillstånd är lämplig när det gäller att på behörigt sätt fullgöra uppgifter vid försvarsmakten eller gränsbevakningsväsendet,

3 a) på det sätt som försvarsmaktens eller gränsbevakningsväsendets arbetsuppgifter förutsätter är oförvitlig och inte har sådana bindningar som kan äventyra en behörig och oberoende skötsel av arbetsuppgifterna och också annars är tillförlitlig,

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 26 § i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning (577/2005) 26 § 1 mom. 3 punkten, sådan den lyder i lag 1229/2013, samt

fogas till 26 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1229/2013, en ny 3 a-punkt som följer:

26 §

Antagning till grundkursen för gränsbevakare

Gräns- och sjöbevakningsskolan antar studerande till grundkursen för gränsbevakare. Till grundkursen kan antas en person som har blivit godkänd i urvalsprovet och

3) till sitt hälsotillstånd är lämplig när det gäller att på behörigt sätt fullgöra uppgifter inom gränsbevakningsväsendet,

3 a) på det sätt som gränsbevakningsväsendets arbetsuppgifter förutsätter är oförvitlig och inte har sådana bindningar som äventyrar en behörig och oberoende skötsel av arbetsuppgifterna och som också annars är tillförlitlig,

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSv 122/2017 rd

Lag

om ändring av 24 och 24 a § i lagen om Polisyrkeshögskolan

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Polisyrkeshögskolan (1164/2013) 24 § 1 mom. 3 punkten och 2 mom. samt 24 a §, av dem 24 a § sådan den lyder i lag 1174/2016, som följer:

24 §

Tilläggskrav som ska ställas på dem som utbildas till polismän

Om en yrkeshögskoleexamen eller en högre yrkeshögskoleexamen medför behörighet att arbeta som polisman i enlighet med polislagen (872/2011) kan som studerande antas en person som förutom att han eller hon har den behörighet som avses i 22 eller 23 § i denna lag

3) på det sätt som polisuppgifterna förutsätter är oförvitlig och inte har sådana bindningar som äventyrar en behörig och oberoende skötsel av uppgifterna och också annars är tillförlitlig,

Bestämmelser om det hälsotillstånd som krävs av den som antas som studerande utfärdas genom förordning av statsrådet.

24 a §

Tilläggskrav som ska ställas på dem som utbildas för yrkeshögskoleexamen för räddningsbranschen

Utöver den behörighet som föreskrivs i 22 § ska den som utbildas för yrkeshögskoleexamen för räddningsbranschen i fråga om sitt hälsotillstånd och sin funktionsförmåga vara lämplig för uppgifter inom räddningsväsendet. Dessutom ska han eller hon vara oförvitlig och inte ha sådana bindningar som äventyrar en behörig och oberoende skötsel av uppgifter inom räddningsbranschen och också annars vara tillförlitlig. Närmare bestämmelser om det hälsotillstånd och den funktionsförmåga som krävs av den som utbildas utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSv 122/2017 rd

Helsingfors 21.11.2017

På riksdagens vägnar



talman



generalsekreterare

